

Gertjan Bruins

Expert Biobased bouwen

BIO BOUWADVIES

Nationale Aanpak Biobased Bouwen

Van boerenland tot bouwmateriaal

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

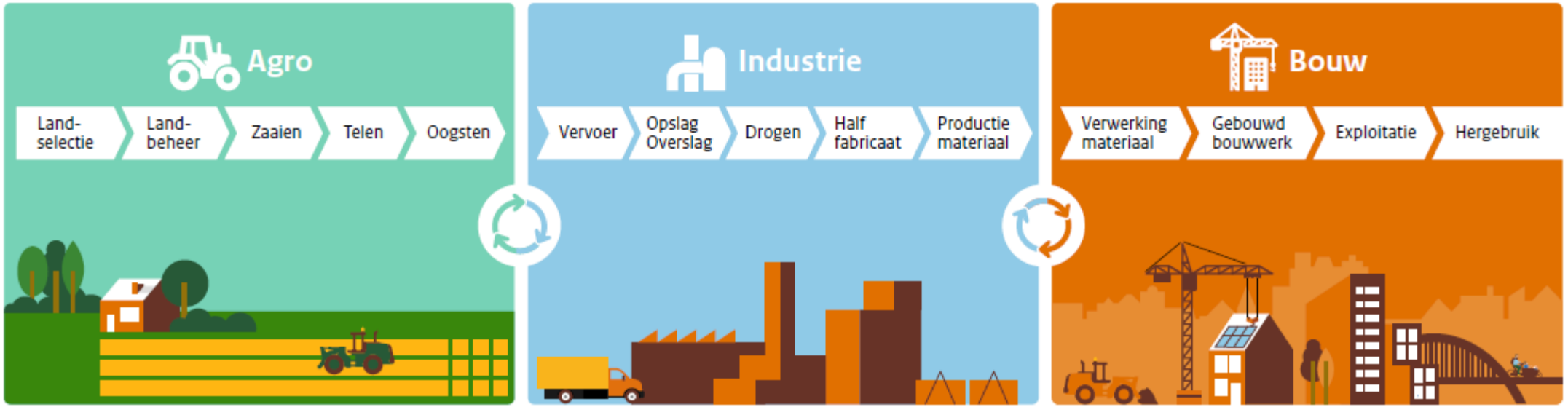
Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Building Balance

De biobased/ agrobased bouwketen

Doel

Bijdragen aan nationale doelstellingen op gebied van CO_2-reductie, stikstofreductie, circulaire economie, natuur- en biodiversiteitsherstel en ruimtelijke kwaliteit

Resultaat

Een volwassen markt voor de teelt, verwerking en toepassing van biogrondstoffen uit Nederland, die worden toegepast in gebouwen en bouwwerken

Focus

Productie van (Nederlandse) biobased bouwmaterialen voor de toepassing in woningen en utiliteitsgebouwen (nieuwbouw en renovatie) en de grond-, weg- en waterbouw

Outcomes

- → Tenminste 30% van de nieuwbouwwoningen is gerealiseerd met 30% biobased materialen of meer.
- → Tenminste 30% van de isolatie voor verduurzaming is uitgevoerd met biobased materialen.
- → Tenminste 30% van de gebruikte materialen voor utiliteitsbouw is biobased.
- → Tenminste 10% van het wegmeubilair (inclusief geluidsschermen, verkeer-borden, lichtmasten en geleiderails) is biobased.
- → Tenminste 15% van het straatmeubilair is biobased.
- → Tenminste 15% van de nieuw toegevoegde bitumen in asfalt is minimaal 80% biobased.
- → Tenminste 30% van de nieuwe oeverbeschoeiing is gemaakt van biocomposiet.
- → Tenminste 50% geo-textiel in de waterbouw is biobased.
- → Tenminste 20% van het niet-constructieve beton dat toegepast wordt in de GWW is bio-verrijkt voor tenminste 15%.
- → 5.000 Fiets- en voetgangersbruggen zijn verrijkt met bio-composiet in het dek en/of de leuning.

Outputs

- → Tenminste 25 producerende ketens van boeren/verwerkers/bouwers (voor vezelgewassen).
- → Tenminste 50.000 hectare vezelteelt per jaar (bestemd voor de bouw).
- → Verwerkingscapaciteit voor minimaal 400.000 ton vezels per jaar.
- → Minimaal 20 uitontwikkelde marktrijpe gewas-productcombinaties (van vezelgewassen).
- → Minimaal 30 biobased bouwconcepten waarvan 30-45% biobased.

GEWAS

GRAANSTRO

+ Graan
+ Stengels
+ Stof en afval

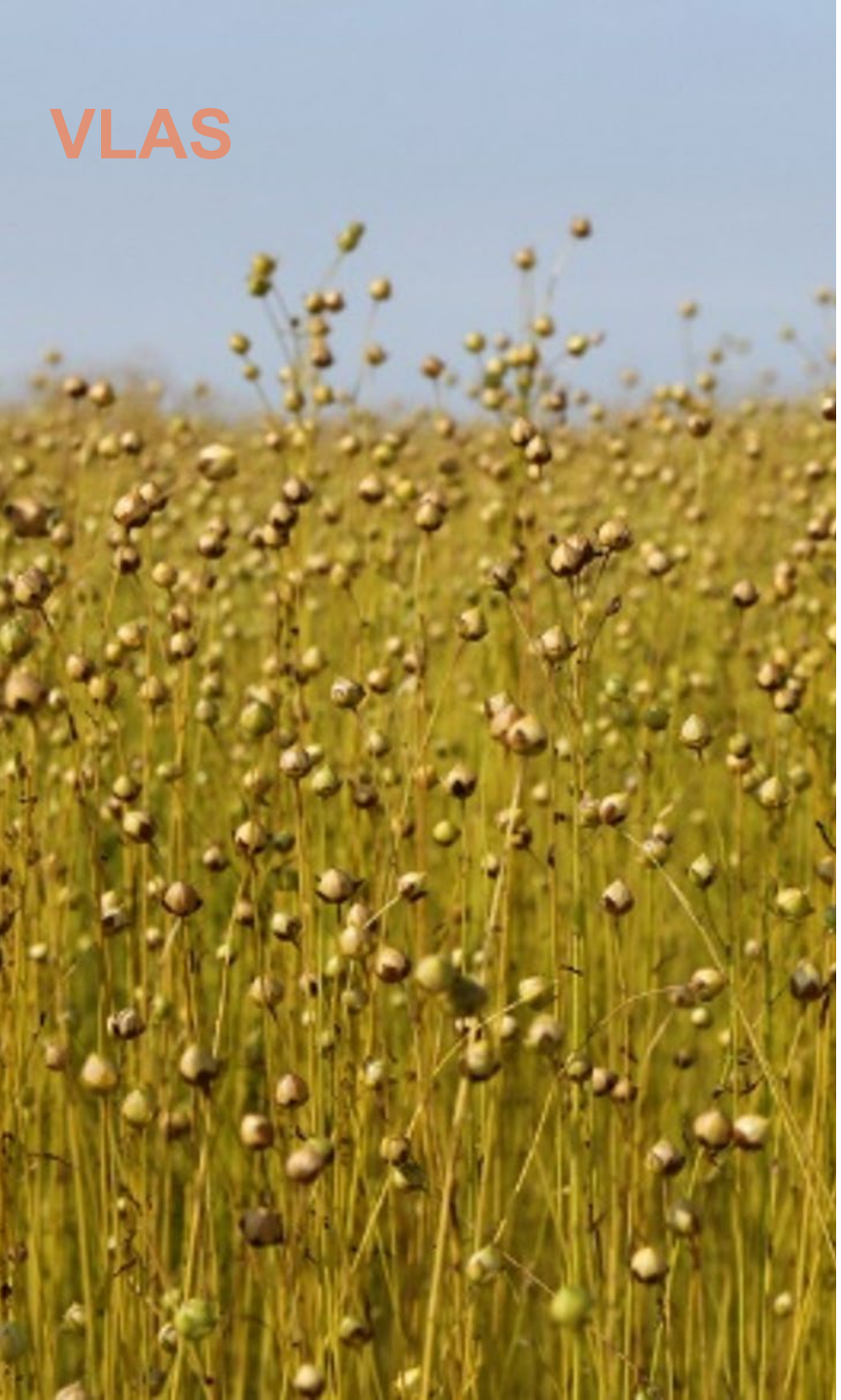

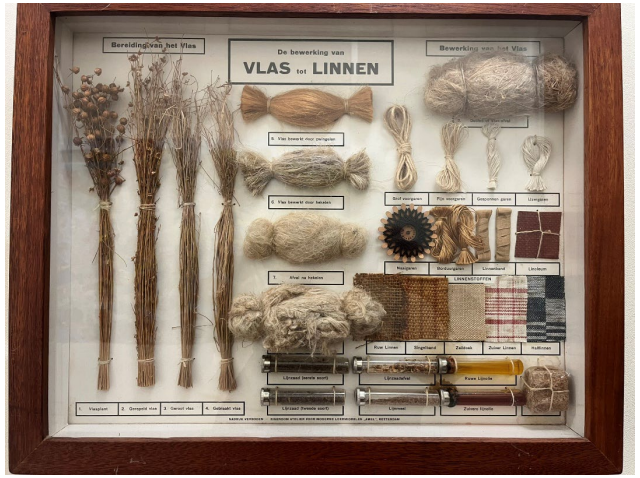

VLAS

+ Vezels
+ Lemen
+ Stof en afval
+ Lijnolie

HENNEP

+ Vezels
+ Scheven
+ Stof en afval

€ € €

Biobased renovatieoplossingen

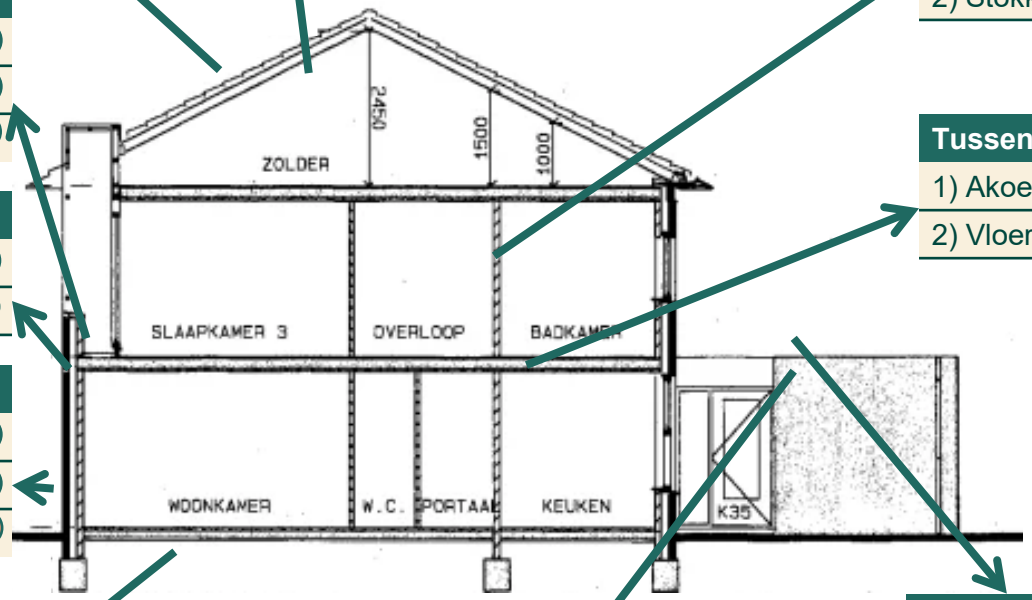
Hellend dak - buiten
1) In het werk (inblaas, houtvezelplaten of timmerwerk+wol)
2) Prefab element (stro, hennep, vlas, gras, hout, cellulos
3) Building Balance DÂK (stro, hennep, vlas)

Hellend dak - binnen
1) Wolmat in het werk (hennep, vlas, gras, hout)
2) Inblazen in het werk (stro, hout, cellulose)
3) Gecombineerd systeem (vlas, hout)

Gevel - binnen
1) Voorzetwand stokkenwand + biobased wol
2) Voorzetwand stokkenwand + stro / kalkhennep
3) Prefab-systeem (Faay, Elk-groep doos-in-doos)

Gevel - spouw
1) Spouwvulling kurkgranulaat
2) Spouwvervanging met biobased wol

Gevel - buiten
1) Prefab element (stro, hennep, vlas, gras, hout, cellulose)
2) Voorzetwand met bio-stuc (houtvezel)
3) Voorzetwand met houten delen (houtvezel)

Scheidingswanden
1) Prefab systeem (Faay)
2) Stokkenwand met biobased isolatie (evt bio plaa

Tussenvoeren
1) Akoestische vloer (Kalkhennep Canadry)
2) Vloerplaten (ESB)

Vloer / kruipruimte
1) Vloervervanging kalkhennep (Canadry)
2) Kalkhennep in sleeves (scheven)

Plat dak - binnen
1) Wolmatten tussen balklaag (hennep, vlas, gras)
2) Wolmatten tussen nieuwe balken (hennep, vlas, gras
3) Inblazen tussen balken (stro, cellulose, hout)

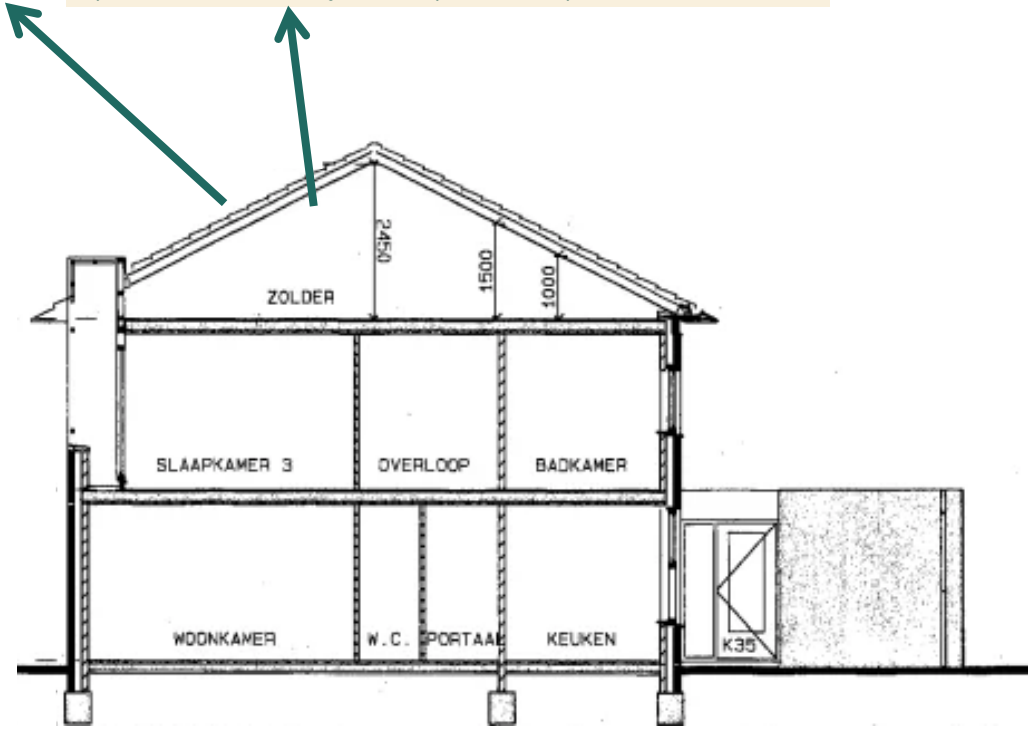
Plat dak - buiten
1) Drukvaste isolatie (houtvezel)
2) Mycelium isolatie
3) Prefab element (stro, hennep, vlas, gras, hout, cellulose)

Biobased renovatieoplossingen

Hellend dak - buiten
1) In het werk (inblaas, houtvezelplaten of timmerwerk+wol)
2) Prefab element (stro, hennep, vlas, gras, hout, cellulos
3) Building Balance DÂK (stro, hennep, vlas)

Hellend dak - binnen
1) Wolmat in het werk (hennep, vlas, gras, hout)
2) Inblazen in het werk (stro, hout, cellulose)
3) Gecombineerd systeem (vlas, hout)

€ € €

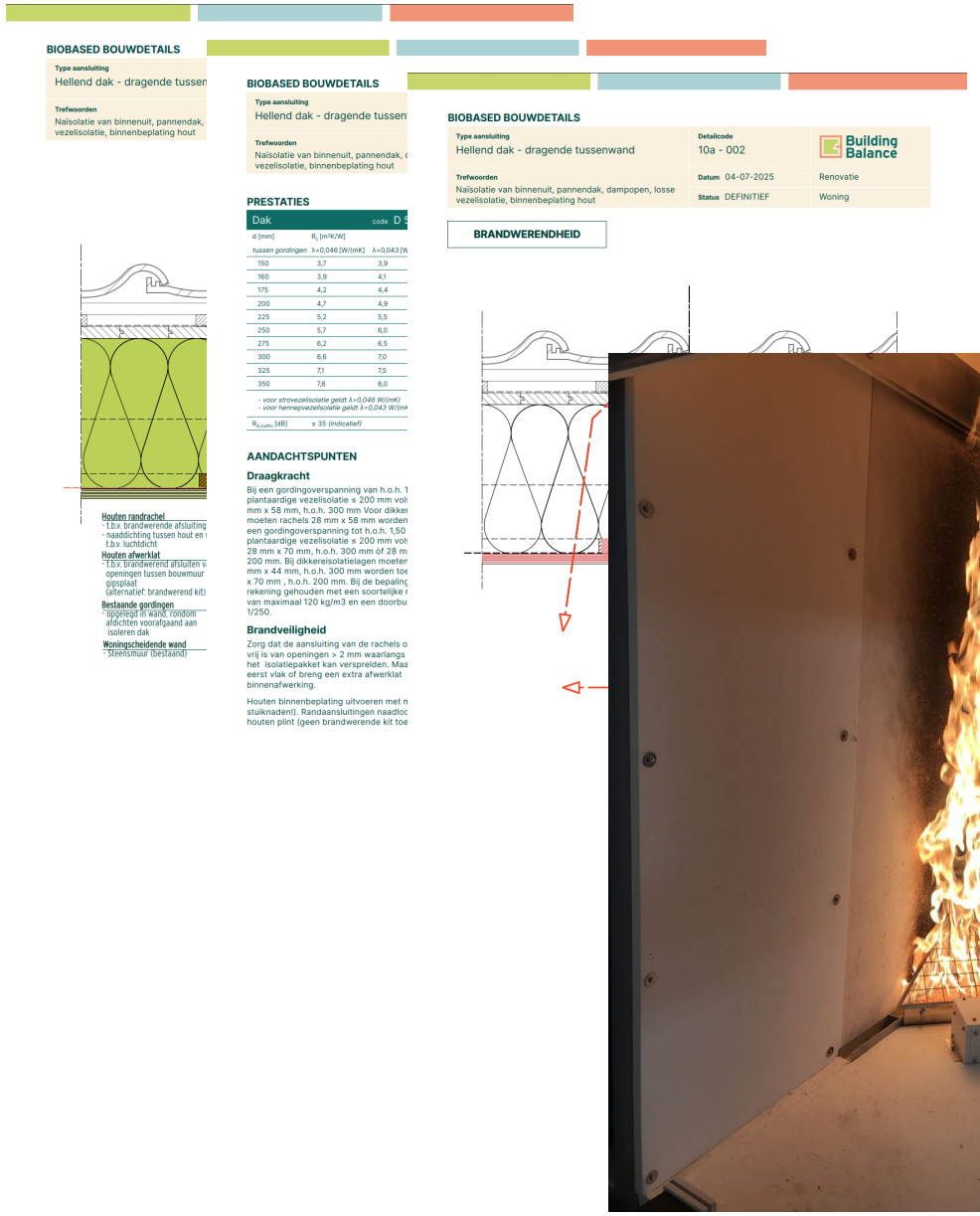

Biobased isoleren, hoe dan?

+ Veel voorkomende twijfels:
  + Brand
  + Vocht en fase-verschuiving
  + Beestjes
  + De dak-oplossingen

Brand (testen)

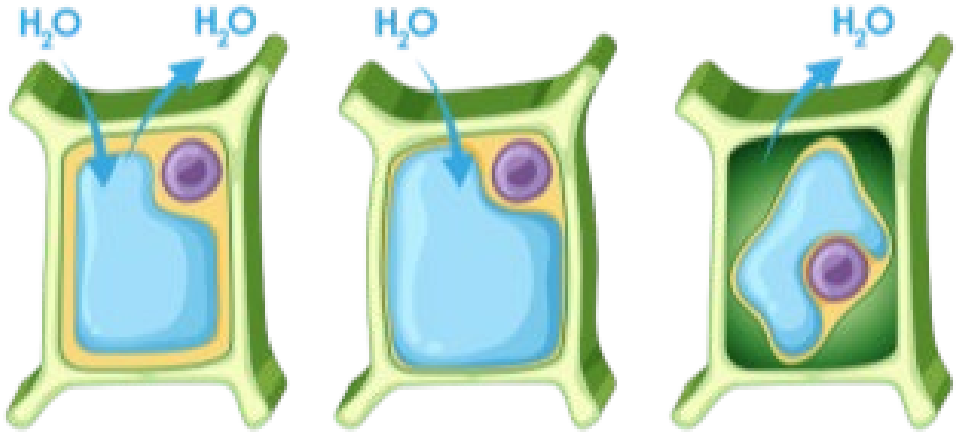
- Brand bij renovatie
  - Goed detailleren!
- Referentiedetails zijn beoordeeld
  - Voldoen met 12,5mm gips
  - Voldoen met 18mm OSB
- Bewerkelijke oplossing!
  - Lichter
  - Eenvoudiger
  - Sneller
- Oplossingen te testen!
  - SBI (Small Burning Item)
  - End-use

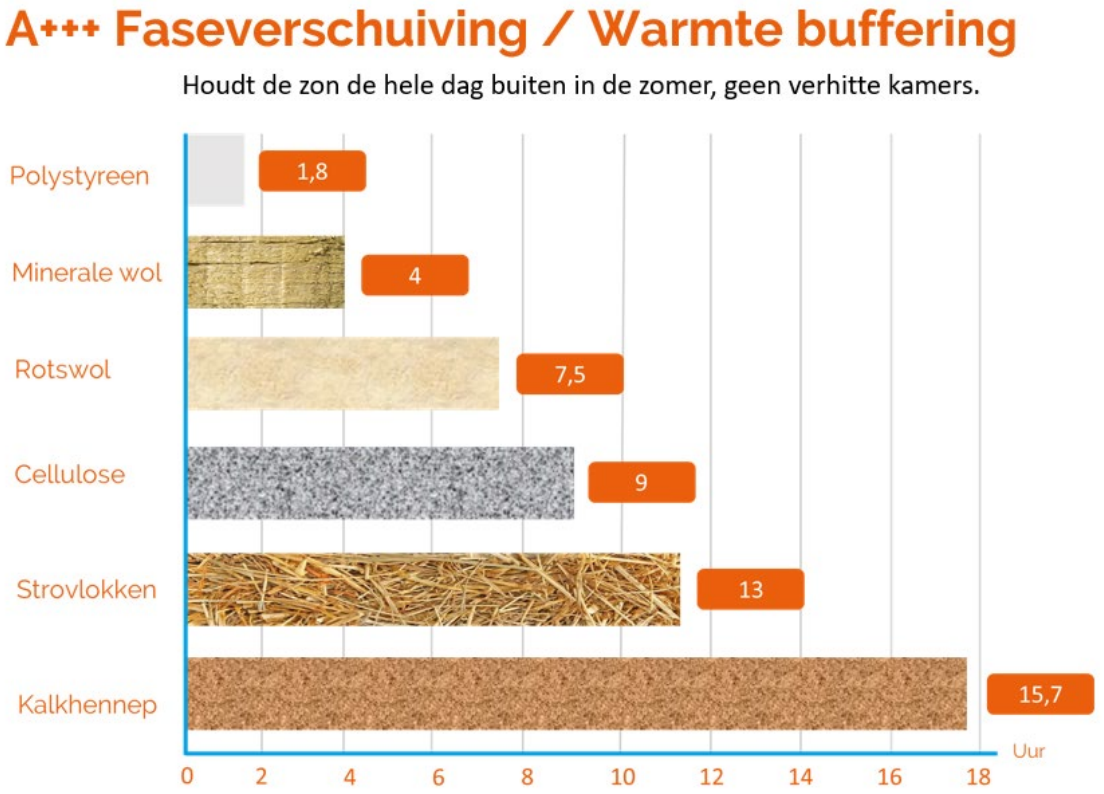

Waarom biobased isoleren?

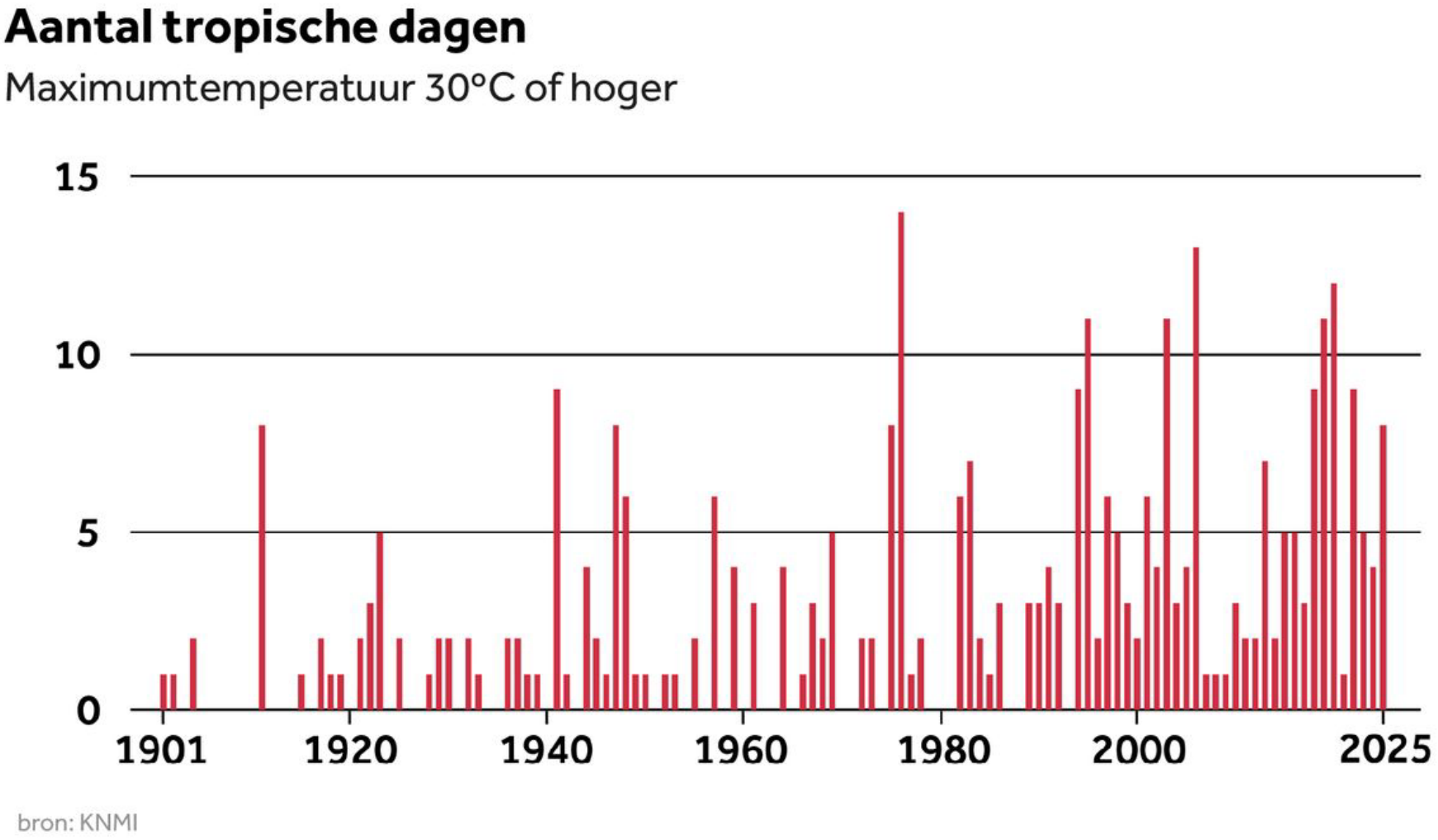
+ Dampbuffer en dampopen bouwen

+ Faseverschuiving

Isoleren in de winter en de zomer?

Scan mij voor het TNO rapport

TNO innovation for life

Inventarisatie plaagsoorten in en rondom woningen

TNO Intern | TNO 2025 R12996
10 december 2025

+ GEEN ZORGEN!
+ Risico niet persé groter dan bij conventionele materialen.
+ Met juiste detaillering is dit volledig te voorkomen!